

Nota van B&W

Portefeuille H. van der Molen
Auteur Dhr. G. Spijker
Telefoon 5115584
E-mail: gspijker@haarlem.nl
MO/OWG Reg.nr. 2007/119
Bijlage A.
B & W-vergadering van 6 februari '07

Onderwerp Startnotitie 'plan van aanpak maatschappelijke opvang 2007-2013'

Bestuurlijke context

In februari 2006 heeft Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, mevrouw drs. Clémence Ross-van Dorp, het Plan van Aanpak Maatschappelijke Opvang van de vier grote steden (Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht: de G4) en het Rijk aan de Tweede kamer gestuurd. Het plan is een volgende stap in de richting die de afgelopen jaren is ingeslagen: een persoonsgerichte, minder vrijblijvende aanpak van daklozen. Omdat hun vaak overlastgevend en crimineel gedrag het gevolg is van hun dakloosheid, psychische en/of verslavingsproblemen zal een verbetering van hun leefomstandigheden de overlast en de criminaliteit tevens sterk doen verminderen. Dat stelt hen in staat om binnen hun mogelijkheden mee te doen aan de samenleving.

Het plan van aanpak van de G4 biedt de mogelijkheid van een doorvertaling naar de overige 39 centrumgemeenten maatschappelijke opvang en verslavingsbeleid. Zij worden daarin ondersteund door de VNG.

Haarlem is zo'n centrumgemeente.

Met deze startnotitie beogen wij van de raad instemming te krijgen voor het opstellen van een plan van aanpak Maatschappelijke Opvang - een Stedelijk/Regionaal Kompas voor de periode 2007 tot 2013 - waarmee het aantal daklozen wordt verminderd, de overlast afneemt en de opvang en zorg beter wordt. In de startnotitie wordt beschreven hoe wij deze doelen willen bereiken.

Deze nota leggen wij aan de raad voor omdat het hier gaat om een Startnotitie die de opmaat is voor een nota met belangrijke beleidsaanpassingen en inzet van middelen.

B&W-besluit:

1. Het college stelt de raad voor in te stemmen met de startnotitie voor het opstellen van het Stedelijk/Regionaal Kompas voor periode tot 2007 tot 2013
2. De startnotitie wordt geagendeerd in de verschillende bestuurlijke overleggen op het gebied van wonen, welzijn en zorg
3. De kaderstellende startnotitie heeft geen financiële consequenties
4. De betrokkenen ontvangen daags na besluitvorming informatie over dit besluit; de media krijgen een persbericht
5. Het raadsstuk wordt voorgelegd aan de gemeenteraad, nadat de commissie Samenleving hierover een advies heeft uitgebracht

Startnotitie

Plan van aanpak Maatschappelijke Opvang 2007-2013

1. Inleiding

In februari 2006 heeft Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, mevrouw drs. Clémence Ross-van Dorp, het Plan van Aanpak Maatschappelijke Opvang van de vier grote steden (Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht: de G4) en het Rijk aan de Tweede kamer gestuurd. Het plan is een volgende stap in de richting die de afgelopen jaren is ingeslagen: een persoonsgerichte, minder vrijblijvende aanpak van daklozen. Omdat hun vaak overlastgevend en crimineel gedrag het gevolg is van hun dakloosheid, psychische en/of verslavingsproblemen zal een verbetering van hun leefomstandigheden de overlast en de criminaliteit tevens sterk doen verminderen. Dat stelt hen in staat om binnen hun mogelijkheden mee te doen aan de samenleving.

Met deze startnotitie beogen wij van de raad instemming te krijgen voor het opstellen van een plan van aanpak Maatschappelijke Opvang - een Stedelijk/Regionaal Kompas voor de periode 2007 tot 2013 - waarmee het aantal daklozen wordt verminderd, de overlast afneemt en de opvang en zorg beter wordt. In de startnotitie wordt beschreven hoe wij deze doelen willen bereiken.

2. Aanleiding

Met de huidige aanpak (ondersteuning en zorg die zowel de dakloze als zijn omgeving ten goede komt) zijn wel resultaten geboekt, maar de praktijk laat zien dat deze aanpak op obstakels stuit. Dat heeft vooral te maken met het feit dat de mensen om wie het gaat, meerdere en complexe problemen hebben. Ze zijn dakloos, verslaafd, hebben psychische problemen, schulden en missen vaak de sociale competenties om zelf oplossingen te vinden voor hun problemen.

Voor het kabinet waren deze signalen aanleiding de direct betrokken bestuurders op landelijk en lokaal niveau bij elkaar te brengen. Centrale vraag was hoe te komen tot een meer effectieve aanpak van de problemen van daklozen. Het gezamenlijke antwoord van Rijk en G4 op deze vraag is het Plan van Aanpak Maatschappelijke Opvang geworden dat voorziet in een aanzienlijke reductie van het aantal dak- en thuislozen en verslaafden tot 2013.

Het plan van aanpak van de G4 biedt de mogelijkheid van een doorvertaling naar de overige 39 centrumgemeenten maatschappelijke opvang en verslavingsbeleid. Zij worden daarin ondersteund door de VNG.

Vermeld wordt nog dat de maatschappelijke opvang, OGGZ en ambulante verslavingszorg vanaf 2007 als prestatievelden 7, 8 en 9 deel uitmaken van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo).

In Haarlem zijn we al bezig met opstellen van een Stedelijk/Regionaal Kompas. Daartoe heeft de sector Maatschappelijke Ontwikkeling medio 2006 een regiegroep ingesteld waarin de Publieksdienst (afdelingen Veiligheid en Sociale Zaken en Werkgelegenheid) en de sector Stedelijke Ontwikkeling en de GGD/HDK participeren. Daarnaast is een werkgroep van start gegaan met dezelfde partners, aangevuld met de HDK/GGD.

De regievoering van het plan van aanpak gaat plaatsvinden vanuit de hoofdafdeling Stadszaken.

3. Plan van aanpak

Deze startnotitie is kaderstellend waarbij het Haarlemse beleidskader leidend is. In ons coalitieakkoord 2006-2010 hebben wij aangegeven dat er sterker dient te worden ingezet op door- en uitstroom van dak- en thuislozen in de opvangvoorzieningen, het voorkomen van huisuitzettingen en het interveniëren op de achterliggende problematiek die tot huisuitzetting leidt.

Daarnaast staat in ons coalitieakkoord dat wij ons bij het Rijk sterk maken voor meer mogelijkheden voor opvang onder dwang van verslaafden die overlast op straat geven. Op lokaal en regionaal niveau voeren wij hierover al gesprekken met instellingen op het terrein van de geestelijke gezondheidszorg.

In de nog vast te stellen beleidsvisie harddrugsverslaving gemeente Haarlem zijn onze beleidsuitgangspunten voor de komende vier jaar opgenomen. Wij hebben toegezegd dat specifieke keuzes die gemaakt moeten worden met betrekking tot het voorzieningenniveau en dergelijk concreet worden uitgewerkt in het Stedelijk/Regionaal Kompas.

Tot slot; met het rijk hebben wij in het kader van het GroteStedenBeleid 2005-2009 de afspraak gemaakt om de verblijfsduur in de maatschappelijke opvang met 20% te verminderen.

Wij stellen in het Kompas de volgende ambities voor die in 2010 zijn gerealiseerd:

- ☐ Er is een gedifferentieerd aanbod van woon- en opvangvoorzieningen voor daklozen
- ☐ Daklozen, alcoholverslaafden en overlastgevend zijn uit het straatbeeld verdwenen
- ☐ Niemand wordt dakloos na ontslag uit een kliniek
- ☐ Niemand wordt meer uit huis gezet en dakloos ten gevolge van huurschulden
- ☐ Het aantal daklozen ten gevolge van detentie is verminderd tot 70%
- ☐ Er is voor alle zeer actieve veelplegers een sluitende aanpak
- ☐ We kennen alle daklozen en zij staan binnen 3 maanden op een traject
- ☐ Er is een adequaat preventief alcoholbeleid

In het Kompas waar ook een plan van aanpak in wordt opgenomen, worden dan de volgende onderwerpen uitgewerkt:

- Omschrijving van de doelgroep, ambities, voorwaarden en operationele doelstellingen
- Voldoende aanpak van de problematiek van de onverzekerden en budgetbeheer
- Vergroten van de mogelijkheden voor drang en dwang om hulp te accepteren
- Voldoende gedifferentieerd aanbod van woonvoorzieningen voor de doelgroep zoals hostel voor verslaafden, woonvorm voor mensen met een ggz-achtergrond, woonzorgvoorziening voor oudere dak- en thuislozen (Avondrood), beschikbaar stellen van meer woningen, al dan met hulp op maat
- Preventie huisuitzettingen (De terugweg; tweede kansbeleid)
- Schuldhulpverlening en sanering
- Dagloonprojecten in het kader van de Wet Werk en Bijstand: *re-integratie en sociale activering*
- Nazorg bij ontslag uit detentie
- Betrokkenheid jongerenwerk en jeugdzorg (jeugdbeleid)
- Betrokkenheid en bijdragen van de regiogemeenten
- Financiële middelen

4. Tijdpad

De rijksoverheid gaat er vanuit dat de centrumgemeenten hun Stedelijke/Regionale Kompassen voor 1 januari 2008 hebben ontwikkeld. Ons streven is de raad dit document in juni 2007 te laten vaststellen zodat de uitvoering van het nieuwe beleid na het zomerreces ter hand genomen kan worden. Daarbij hanteren wij de volgende tijdsplanning:

Periode	Activiteit
1 ^{ste} en 2 ^{de} kwartaal 2007	Opstellen concept Stedelijk/Regionaal Kompas
2 ^{de} kwartaal 2007	Aanbieden Stedelijk/Regionaal Kompas aan college en gemeenteraad
3 ^{de} kwartaal 2007	Start implementatie

5. Communicatie

Met persberichten worden de burgers en organisaties van Haarlem en de regio geïnformeerd over het voornemen nieuw beleid voor de maatschappelijke opvang op te stellen en over de voortgang daarvan.

De regiogemeenten en de betrokken instellingen op het terrein van wonen, zorg en welzijn worden in de gelegenheid gesteld om mee te denken over het toekomstig beleid. Hiermee wordt niet alleen draagvlak gecreëerd maar ook bereikt dat elke organisatie vanuit zijn verantwoordelijkheid en taakuitvoering zijn rol oppakt.

6. Besluit

1. Het college stelt de raad voor in te stemmen met de startnotitie voor het opstellen van het Stedelijk/Regionaal Kompas voor periode tot 2007 tot 2013
2. De startnotitie wordt geagendeerd in de verschillende bestuurlijke overleggen op het gebied van wonen, welzijn en zorg
3. De kaderstellende startnotitie heeft geen financiële consequenties
4. De betrokkenen ontvangen daags na besluitvorming informatie over dit besluit; de media krijgen een persbericht.
5. Het raadsstuk wordt voorgelegd aan de gemeenteraad, nadat de commissie Samenleving hierover een advies heeft uitgebracht.

Raadsstuk (in te vullen door griffie)
B&W datum (in te vullen door griffie)
Sector/afdeling MO/OWG
Registratienummer 2007/119

Onderwerp: Startnotitie 'Plan van aanpak Maatschappelijke Opvang 2007-2013'
--

1 Inhoud van het voorstel

Met deze startnotitie beogen wij van de raad instemming te krijgen voor het opstellen van een plan van aanpak Maatschappelijke Opvang - een Stedelijk/Regionaal Kompas voor de periode 2007 tot 2013 - waarmee het aantal daklozen wordt verminderd, de overlast afneemt en de opvang en zorg beter wordt. In de startnotitie staan de onderwerpen en ambities die wij in het Kompas willen opnemen en die wij in 2010 gerealiseerd willen hebben.

Met de huidige aanpak (ondersteuning en zorg die zowel de dakloze als zijn omgeving ten goede komt) zijn wel resultaten geboekt, maar de praktijk laat zien dat deze aanpak op obstakels stuit. Dat heeft vooral te maken met het feit dat de mensen om wie het gaat, meerdere en complexe problemen hebben. Ze zijn dakloos, verslaafd, hebben psychische problemen, schulden en missen vaak de sociale competenties om zelf oplossingen te vinden voor hun problemen.

2 Aanleiding + fase van besluitvorming

Het kabinet heeft in 2005 de direct betrokken bestuurders op landelijk en lokaal niveau bij elkaar gebracht met de centrale vraag 'hoe te komen tot een meer effectieve aanpak van de problemen van daklozen'. Het gezamenlijke antwoord van Rijk en de vier grote steden (Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht: de G4) op deze vraag is het Plan van Aanpak Maatschappelijke Opvang geworden dat voorziet in een aanzienlijke reductie van het aantal dak- en thuislozen en verslaafden tot 2013.

In februari 2006 heeft Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, mevrouw drs. Clémence Ross-van Dorp, het Plan van Aanpak Maatschappelijke Opvang van de G4 en het Rijk aan de Tweede kamer gestuurd.

Het plan van aanpak van de G4 biedt de mogelijkheid van een doorvertaling naar de overige 39 centrumgemeenten maatschappelijke opvang en verslavingsbeleid. Zij worden daarin ondersteund door de VNG.

3 Samenvatting is leeswijzer t.b.v. commissie en/of raad

De startnotitie is kaderstellend waarbij het Haarlemse beleidskader leidend is. In ons coalitieakkoord 2006-2010 hebben wij aangegeven dat er sterker dient te worden ingezet op door- en uitstroom van dak- en thuislozen in de opvangvoorzieningen, het voorkomen van huisuitzettingen en het interveniëren op

de achterliggende problematiek die tot huisuitzetting leidt.

Daarnaast staat in ons coalitieakkoord dat wij ons bij het Rijk sterk maken voor meer mogelijkheden voor opvang onder dwang van verslaafden die overlast op straat geven. Op lokaal en regionaal niveau voeren wij hierover al gesprekken met instellingen op het terrein van de geestelijke gezondheidszorg.

In de nog vast te stellen beleidsvisie harddrugsverslaving gemeente Haarlem zijn onze beleidsuitgangspunten voor de komende vier jaar opgenomen. Wij hebben toegezegd dat specifieke keuzes die gemaakt moeten worden met betrekking tot het voorzieningenniveau en dergelijke concreet worden uitgewerkt in het Stedelijk/Regionaal Kompas.

Tot slot; met het rijk hebben wij in het kader van het GroteStedenBeleid 2005-2009 de afspraak gemaakt om de verblijfsduur in de maatschappelijke opvang met 20% te verminderen.

4 Financiële paragraaf

Het instemmen met de startnotitie heeft geen financiële consequenties omdat deze notitie de opmaat vormt voor een nota Regionaal/Stedelijk Kompas met het plan van aanpak maatschappelijke opvang 2007-2013.

In het Kompas worden voor instemming de plannen met financiële paragrafen opgenomen.

Voor de OGGZ ontvangt de gemeente Haarlem vanaf 2007 structureel € 1.099.467 (afgerond 1,1 miljoen euro) per jaar aan nieuwe middelen. Deze nieuwe middelen gaan deel uitmaken van het plan van aanpak maatschappelijke opvang.

Gezien de financiële positie van de gemeente Haarlem is het evident dat geen beroep wordt gedaan op nieuwe middelen.

5 Participatie / communicatie

De regiogemeenten en de betrokken instellingen op het terrein van wonen, zorg en welzijn worden in de gelegenheid gesteld om mee te denken over het toekomstig beleid. Hiermee wordt niet alleen draagvlak gecreëerd maar ook bereikt dat elke organisatie vanuit zijn verantwoordelijkheid en taakuitvoering zijn rol oppakt.

Met persberichten worden de burgers en organisaties van Haarlem en de regio geïnformeerd over het voornemen nieuw beleid voor de maatschappelijke opvang op te stellen en over de voortgang daarvan.

6 Planning

De rijksoverheid gaat er vanuit dat de centrumgemeenten hun Stedelijke/Regionale Kompassen voor 1 januari 2008 hebben ontwikkeld. Ons streven is de raad dit document in juni 2007 te laten vaststellen zodat de uitvoering van het nieuwe beleid na het zomerreces ter hand genomen kan worden. Daarbij hanteren wij de volgende tijdsplanning:

Periode	Activiteit
1 ^{ste} en 2 ^{de} kwartaal 2007	Opstellen concept Stedelijk/Regionaal Kompas
2 ^{de} kwartaal 2007	Aanbieden Stedelijk/Regionaal Kompas aan college en gemeenteraad
3 ^{de} kwartaal 2007	Start implementatie

7 Voorstel

1. In te stemmen met de startnotitie voor het opstellen van het Stedelijk/Regionaal Kompas voor periode tot 2007 tot 2013.
--

De secretaris

De burgemeester

Raadsbesluit

De raad der gemeente Haarlem,

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders

Besluit:

1. Stemt in met de startnotitie voor het opstellen van het Stedelijk/Regionaal Kompas voor periode tot 2007 tot 2013.

Gedaan in de vergadering van (in te vullen door de griffie)

De griffier

De voorzitter